

היה מביא פרק שני סוטה

יח.

עין משפט נר מצוה

מד א מ"י פ"י מהל' סוטה הל"ח:
 מה ב מ"י ט"ז הל"י:
 ג מ"י ט"ז הל"ט ח
 ופ"ד הל' יא:
 ד מ"י ט"ז הל"ט
 ופ"ד הל' יא:
 מה ה ו ז מ"י פ"ד הלכ"ה יא:
 מה ח מ"י ט"ז הל"י:

תוספות שאנין

על שני דפין פ"י כדפין של ספר תורה שקורין קולוניש בלע"ז. פסולה ומייר שאנין מחוברין יחד אבל אה אן מחוברין השני דפין שפ"י קרי' ליה ספר אחד. השקה בסיב שהיא חלולה כדרך ההתנוקות שותין ובבועלי קנבוס ליה. יש ספרים דגריס בסיב או בשפופרת מהו כעין קליעה שעושין קבקים כמין סל' ו' ומאן דברא לשפופרת: ופ"ד מן שלא שטייה ארוסה ונשואה על ידי גלגול שבועה הוג מגלגל עליה ונות של אירוסין ואע"ג דלא היה בו קניו ומכאן דגלגול שבועה מן התורה. ומאן דמוקי לה התם³ למילתא אחריית מפיק לגלגול שבועה מאמן מאיש זה אמן מאיש אחר: ולא מאחד שתתגרש וחסתו לאחד ואחר כך יחזירנה ה"א ואפי' לר' מאיר דאמר מהנה על העמיד ונטמאת בגירושיה דאיהו נאסרת עליו לחזור לאלא א"כ נשאת על ידי קידושין כדי כתיב לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה וגו' לאחר קידושין ונשואין כתיב כדכתיב והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה האיש האחרון ליה. ואת דגריס ולא מאחד שתתגרש ותנשא אחר ול"ג דכין דאין האיש נמוקה מעון דלוקה משום לאו דלא יוכל ואין קידושין תופסין בה אין המים בודקין את אשתו אבל קשה חכא משמע כיון שהיא גורשה לא נאסרה בנות על בעלה אם יחזירנה. ותימה דפ"ק דמגילה [ף טו] קאמר גבי אסתר וכאשר אבדתי מבית אבתי מכך אבדתי ממך דעי עכשו באונס ועכשו ברצון ואמאי לא גרשה מרדיכ כדאיתא הכא. וי"ל משום דגט צריך עדים והיה ירא מרדיכ פן יודע הדבר לאחורשו ופ"ד לא גרשה וכן פ"י בפ"ק דמגילה.

א) אולי י"ל ולאו שפופרת ממש קאמר אלא דומה לשפופרת.
 ב) ר"ל בעמות דף נה דמיימי כשפאה לחוסה ממש ונעמה לחוסה ולא נעמה ע"ש. ועי' תוס' קדושין כ פ"ב ד"ה ה"י.

פסולה מימידי כתבה על שני דפין והניח בשני סיפין פסולה הא צקף אחד כשירה ראויה לשני סיפין קא אמר אלמא לשני דפין דקאמר שמואל צנחמין זה מזה קאמר שאין מעוררין להכי מפרש נמי הכא שני דפין שאינן מעוררין ופירש ר"י הא דאמר נמי צפ' ראויה צ"ד (ר"ה דף כו.) אפי' לרבנן

לדאמרי קרן פרה פסול כיון דלית בה גילדי כשני ושלא שופרות דמי ואע"ג דמחברי התם נמי דרכו להוסיף בכל שנה גלד אחד והרי הוא כמציאו משופר אחר ומדכזו לזה כדמתן דיבך שצרי שופרות פסול מפני שמתחילתו לא היתה צרימת צבת אחת ויכר המוספת ולא מהי מיצורו ודומה כאלו גט שכתבו על צ' דפין ומפני יחד דפסול ו' דאהא דוקא כשכתב חצי מגילת סוטה על דף זה וחזיה על דף אחר אמרינן דחשיב שני ספרים וה"ה אס כתב לה שני מגילות ומתקן לתוך כוס אחד וכן גבי גט אס נתן לה שני גיטין אע"ג דכל דלד אחד שלם הוא וכפר אחד צפני עמנו פסולין ולא מיגרשא צתרוייהו משום שנים ולא שלשה ספרים כדאמרינן צפ' שור שנגט (צ"ק דף מ.) כופר אחד אמר רחמנא ולא שנים או שלשה כופרין ובפרק לולב הגזול (סוטה דף לה.) לינקוט תרתי תלת פרי אחד אמר רחמנא ולא שנים או שלשה פירות ואין להקשות מאי שאל משנתן שופר בתוך שופר אס קול פנימי שמע יאל ולא חשיב ליה כשני שופרות דהתם כשמייע תליא מילתא והוא לא שמע אלא קול הפנימי: חזר והלוקן מהו יש ברירה או אין ברירה. האי לא דמי לצרייה דמלדה מן הצור פלוגתא דר' אליעזר צ"י ורבנן שזור שנגט (צ"ק דף נא): דהתם לא הוכר חכמין על אחד מהן לעולם אבל הכא הוכר הכתב ונתערב וכן צרייה משני לוגין שאני עמיד להפריש דמיימי צפ' מרובה (ט"ז דף טט:) נמי לא הוכר המעשר מעולם וכן לכולהו צרייה דמיימי צפ' כל

הגט (גיטין דף כה.) אבל דמי לצרייה דמיימי צבכל מערבין (עירובין דף לו.) שתי נשים שלקחו קניינהו צעירוב או שנתנו דמי קניינהו לכהן אחיה שירצה יקריב חטאת ואי זה שירצה יקריב עולה אע"ג דהוכרו מתחילה דמי כל אחת לא אמרי' זו מתכפרת בזה שנתנו דמיימי צתרייה או שתי קניין של אחת יקריב כולן לעולה ושל צתרייה לחטאת א"כ איפכא ו' דאמרי' צרייה ואע"ג דדחי ליה התם כשנתנו מיהו חזינן דקא מיימי לה אשאר צרייה אלמא דליכא לאיפלוגי בין צרייה שהוכרה מתחילה לשאר צרייה וכן צפ' הו"א או (יומא דף נה.) דמיימי מתני' ר' יהודה אומר לא היו מציאין שופרות לקניי חובה מפני התערובות ומסיק משום תערובות דמי חטאת שמתה בעליה וקא פריך וצבור ד' וזו' ונשדי צמיא והכך לשתת ר' יהודה לית ליה צרייה מנלן ומיימי ההיא דהלוקח יין מנין הכותים ומסיק מדמי איז אלמא דמדמי צרייה דאס צא חכס למורח אע"ג דליכא היכרא מעיקרא לצרייה דארבעה וזו' דהוכר מעיקרא א"כ רבא מאי קא מבעיא ליה דלא פשיט מהני ומאה נמי דתנן צפ' בתרא דמס' מעילה (דף כא:) פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס או שאמר פרוטה צימס זה הקדש כיון שהו"א הראשונה מעל דצרי ר"ע וחכ"א עד שיו"א את כל הכיס אלמא לר"ע אית ליה צרייה כי האי גוונא דאמר צפרוטה ראשונה הוצר הדצר שפרוטה ראשונה שעלתה צדו הקדש שנפלה מיהא לא איתצרי לן התם צמיא פליגי ומאה נמי ליכא למפשט דמיימי צבכורות פרק הלוקח בעתה (דף כב:) סאה תרומה עמאה שנפלה לך חולין ר"א אומר מירוס ומירקב שאני אומר היא סאה שעלתה היא סאה שנפלה ה"ג נימא שהמתק של לאה יגיע ללאה דהתם מקילינן צדרינן דמדאורייתא חד צמתי בטול וריצ"א הקשה צפ' הו"א או (יומא דף נה:) אהא וצבור ד' זוהי דמיא צתוספתא דמעילה (פ"ה) נזר שהפריש מעות ואמר אלו לחטאתי ואלו לעולמי ואלו לשלמי ונתערבו הרי לוקח בהן ג' בהמות צין ממקום אחד צין משלשה מקומות ו' מכלל דמי חטאת וכו' ודוקא צבי האי גוונא שרי אבל ליקח שליש המעות וליקח בהן צתמה לתטאת וימא הוצר הדצר דאלו הוו דמי חטאת לא אמרי' מיהו מכל הני הוה מצי רבא למפשט ועוד תימה אי אית לן למימר צרייה כי האי גוונא אס וכן כל התערובות שצבולם יחזור ויחלק משום צרייה ועוד אמאי לא פשיט ליה מפרק קמא דראש השנה (דף יא:) דקיימא לן דיש צילה לשמן ויין מנאל דאין צרייה צדצר לח ובפרק התערובות (נחמ"ס דף פ.) מיימי ליה פלוגתא דרבי אליעזר ורבנן צלוחית של חטאת שנפלה ל' לתוך מים וכו' ויראה דהכא קא מבעיא ליה מי אמרינן לא קפיד קרא אלא אמתיק מן המגילה שמה נכרת לתוך המים שלה אבל לתוך כוס אחד איכא למימר כל חדא שתיא מים דלאו דידה לאו מחיקה נכרת היא חזר וחלקן הרי מים של כל אחת ניכרין מי אמרינן צרייה וכו' הרי הוצרכו מיימי או דילמא אין צרייה כלומר צרייה מים צעעת מחיקה צעין אבל על תערובות דיו של כתב המגילה לא קפדינן שהרי צעעת מחיקה בטל הכתב ולא תלי מילתא אלא צמחיקה לתוך מים המצוררין לצרייה וקא מבעיא ליה אי מיה לא צדקי לה משום דלא נמחקה כהלכתה אי משום דטהורה היא: בעי רבא השקה בב"ב מהו. ליכא למפשט מהא דאמר רבא צפרק ערבי פסחים (פסחים דף קטו:) כרכן צביב אף ידי מנה לא יאל אלמא אין דרך אכילה צכך דהתם מפסיק הסידי צין המנה וצין צית הצלעה אבל הכא דלא מפסיק קא מבעיא ליה: ע"ל מה היא אומרת אמן אמן. צפרק שלישי דמסכת שבעות (דף טט:) כל העונה אמן כאלו מו"א שבעה מפייו וצפרק שבעות העדות (ט"ז דף נה.) אמן יש צו קבלה יש צו שבעה ויש צו האמרת דצרימ: אמן ש"א אמבא. וירושלמי לא שהיה ר"מ אומר המים צודקין אותה מעכשיו אלא המים פקודים צה לכשתטמא המים צודקין אותה למפרע: שומרת

על שני דפין. כדפין של ספר תורה העשוין עמודים: כפז אום אחת ומחקה. על המים וחזר וכתב אות שלאחריה ומחקה עד שהשלים את כולה פסול דכתיב את כל התורה עד שהא כלולה כאחד: לשמה. כספר לעצמו דכתיב ועשה לה לשמה: מחיקה נמי. כזכר לשמה לעצמה שיהא ניכר המחיקה שהיא לשמה: השקה צביב. שהוא חלול כדרך שהתנוקות שותין: שיש עמה אלה. דכתיב צבחה מינייהו צבועת האלה. ולקמיה מפרש היכי דמי: משביעי עליך. צבס ומזכיר שם: שלא נעמאת. שאת אומר אמת שלא נעמאת היינו צבועה א' שאין עמה אלה: שאם נעמאת יבואו ציד. המים לצבות צנן כו' והיינו אלה: אמר רבא אלה לחודיה קיימא כו'. שבעה ואלה יש כאלן ושיניהן על האשה וקרא כתיב צבועת האלה שהצבועה של אלה: משביעי עליך שאם נעמאת יבואו ציד. דליכא השתא ה' (ה) צבועת האלה שמשביע את האלה שתחול: שבעה ינכח. על האשה וקרא כתיב והשביע את האשה: משביעי עליך שלא נעמאת ואם נעמאת יבואו ציד. משביעי עליך שיהא אמת מה שאמרת צפינו שלא נעמאת ואם נעמאת יבואו ציד המים דקיימא שבעה אשה שלא נעמאת ואלה שתחול: מתני' אמן על האלה וכו'. לכן הוצרכה לכפול: ארוסה ונשואה. על ידי גלגול שבועה הוא מגלגל עליה ונות של אירוסין אע"פ שלא היה צו קניו. ומכאן לגלגול שבועה מן התורה: שומרת

אכתבה על שני דפין פסולה א) ספר אחד אמר רחמנא ולא שנים ושלושה ספרים בכתב אות אחת ומחק אות אחת וכתב אות אחת ומחק אות אחת פסולה דכתיב ו' ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת בעי רבא כתב ב' מגילות לשתי סומות ומחקן לתוך כוס אחד מהו ב' כתיבה לשמה בעינן והאיכא או דילמא בעינן נמי מחיקה לשמה ואם תמצא לומר דבעינן נמי מחיקה לשמה מחקן בב' כוסות וחזר ועירבן מהו מחיקה לשמה בעינן והאיכא או דילמא הא לאו דידה קא שתיא והא לאו דידה קא שתיא ואם תמצא לומר והא לאו דידה קא שתיא והא לאו דידה קא שתיא חזר וחלקן מהו יש ברירה או אין ברירה ו' תיקו בעי רבא השקה ב' בסיב מהו בשפופרת מהו דרך שתייה בכך או אין דרך שתייה בכך תיקו בעי רב אשי נשכבו מהו ונשתתירו מהו ו' תיקו א"ר זירא אמר רב ב' שבועות האמורות בסוטה למה אחת קודם שנמחקה מגילה ואחת לאחר שנמחקה מתקין לה רבא תרוייהו קודם שנמחקה מגילה כתיבן אלא אמר רבא אחת שבועה שיש עמה אלה ואחת שבועה שאין עמה אלה היכי דמי שבועה שיש עמה אלה אמר רב עמרם אמר רב משביעי עליך שלא נעמאת שאם נעמאת יבואו ביך אמר רבא אלה לחודה קיימא אלא אמר רבא משביעי עליך שאם נעמאת יבואו ביך אמר רב אשי אלה איכא שבועה יבואו ביך: מתני' א' העל מה היא אומרת אמן אמן על השבועה אמן מאיש זה אמן מאיש אחר אמן שלא שמיתי ארוסה ונשואה

הגט (גיטין דף כה.) אבל דמי לצרייה דמיימי צבכל מערבין (עירובין דף לו.) שתי נשים שלקחו קניינהו צעירוב או שנתנו דמי קניינהו לכהן אחיה שירצה יקריב חטאת ואי זה שירצה יקריב עולה אע"ג דהוכרו מתחילה דמי כל אחת לא אמרי' זו מתכפרת בזה שנתנו דמיימי צתרייה או שתי קניין של אחת יקריב כולן לעולה ושל צתרייה לחטאת א"כ איפכא ו' דאמרי' צרייה ואע"ג דדחי ליה התם כשנתנו מיהו חזינן דקא מיימי לה אשאר צרייה אלמא דליכא לאיפלוגי בין צרייה שהוכרה מתחילה לשאר צרייה וכן צפ' הו"א או (יומא דף נה.) דמיימי מתני' ר' יהודה אומר לא היו מציאין שופרות לקניי חובה מפני התערובות ומסיק משום תערובות דמי חטאת שמתה בעליה וקא פריך וצבור ד' וזו' ונשדי צמיא והכך לשתת ר' יהודה לית ליה צרייה מנלן ומיימי ההיא דהלוקח יין מנין הכותים ומסיק מדמי איז אלמא דמדמי צרייה דאס צא חכס למורח אע"ג דליכא היכרא מעיקרא לצרייה דארבעה וזו' דהוכר מעיקרא א"כ רבא מאי קא מבעיא ליה דלא פשיט מהני ומאה נמי דתנן צפ' בתרא דמס' מעילה (דף כא:) פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס או שאמר פרוטה צימס זה הקדש כיון שהו"א הראשונה מעל דצרי ר"ע וחכ"א עד שיו"א את כל הכיס אלמא לר"ע אית ליה צרייה כי האי גוונא דאמר צפרוטה ראשונה הוצר הדצר שפרוטה ראשונה שעלתה צדו הקדש שנפלה מיהא לא איתצרי לן התם צמיא פליגי ומאה נמי ליכא למפשט דמיימי צבכורות פרק הלוקח בעתה (דף כב:) סאה תרומה עמאה שנפלה לך חולין ר"א אומר מירוס ומירקב שאני אומר היא סאה שעלתה היא סאה שנפלה ה"ג נימא שהמתק של לאה יגיע ללאה דהתם מקילינן צדרינן דמדאורייתא חד צמתי בטול וריצ"א הקשה צפ' הו"א או (יומא דף נה:) אהא וצבור ד' זוהי דמיא צתוספתא דמעילה (פ"ה) נזר שהפריש מעות ואמר אלו לחטאתי ואלו לעולמי ואלו לשלמי ונתערבו הרי לוקח בהן ג' בהמות צין ממקום אחד צין משלשה מקומות ו' מכלל דמי חטאת וכו' ודוקא צבי האי גוונא שרי אבל ליקח שליש המעות וליקח בהן צתמה לתטאת וימא הוצר הדצר דאלו הוו דמי חטאת לא אמרי' מיהו מכל הני הוה מצי רבא למפשט ועוד תימה אי אית לן למימר צרייה כי האי גוונא אס וכן כל התערובות שצבולם יחזור ויחלק משום צרייה ועוד אמאי לא פשיט ליה מפרק קמא דראש השנה (דף יא:) דקיימא לן דיש צילה לשמן ויין מנאל דאין צרייה צדצר לח ובפרק התערובות (נחמ"ס דף פ.) מיימי ליה פלוגתא דרבי אליעזר ורבנן צלוחית של חטאת שנפלה ל' לתוך מים וכו' ויראה דהכא קא מבעיא ליה מי אמרינן לא קפיד קרא אלא אמתיק מן המגילה שמה נכרת לתוך המים שלה אבל לתוך כוס אחד איכא למימר כל חדא שתיא מים דלאו דידה לאו מחיקה נכרת היא חזר וחלקן הרי מים של כל אחת ניכרין מי אמרינן צרייה וכו' הרי הוצרכו מיימי או דילמא אין צרייה כלומר צרייה מים צעעת מחיקה צעין אבל על תערובות דיו של כתב המגילה לא קפדינן שהרי צעעת מחיקה בטל הכתב ולא תלי מילתא אלא צמחיקה לתוך מים המצוררין לצרייה וקא מבעיא ליה אי מיה לא צדקי לה משום דלא נמחקה כהלכתה אי משום דטהורה היא: בעי רבא השקה בב"ב מהו. ליכא למפשט מהא דאמר רבא צפרק ערבי פסחים (פסחים דף קטו:) כרכן צביב אף ידי מנה לא יאל אלמא אין דרך אכילה צכך דהתם מפסיק הסידי צין המנה וצין צית הצלעה אבל הכא דלא מפסיק קא מבעיא ליה: ע"ל מה היא אומרת אמן אמן. צפרק שלישי דמסכת שבעות (דף טט:) כל העונה אמן כאלו מו"א שבעה מפייו וצפרק שבעות העדות (ט"ז דף נה.) אמן יש צו קבלה יש צו שבעה ויש צו האמרת דצרימ: אמן ש"א אמבא. וירושלמי לא שהיה ר"מ אומר המים צודקין אותה מעכשיו אלא המים פקודים צה לכשתטמא המים צודקין אותה למפרע: שומרת

א) [גיטין כ:], ב) [פי' נתן הסידי צמיא ובעל הסידי למים מנין ספדו ומתן הסידי צביב ומו"א למים. ערוך ערך פ"ב א, ב, ג, ד קדושין כ: יבמות נח, ד) [פירוש נכון דריצ"ל לפינן כל ארון דחשיב הכא מן חד אמן ימירה תמלא צתוס' יבמות נח. ד"ה שומרת וטוס' קדושין כ: ד"ה אמן, ט) שבעה שיש עמה אלה כו. מהכ"ל, ו) גירסת רש"א ולאו דוקא, ז) ולא אמרינן דשמה אום' שהקריב כולה חטאת שמה עולה או איפכא משום דאמר צרייה כו. מהכ"ל, ח) צ"ל מחלל, ט) צ"ל לנכחה, י) שצ"ל לעצ"ו.

תורה אור השלם

1. או איש אשר תעבר עליך רוח קנאה וקבא את אשתו והעמיד את האשה לפניך ו' ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת: במדבר ה' ה' דואת:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה משביעי וכו' שבועה של אלה:

הגהות מהר"ב רינשבורג

א) רש"י ד"ה שלא נעמאת וכו' שבעה שאין עמה. מלת שאין נמחק וי"ב שיש כ"ל: רש"י:

מוסף רש"י

על מה היא אומרת אמן אמן. מרי וימי לבות כל בני (יבמות נח.) אמן על האלה. יתכן טופלת וכו'. אמן על השבועה. שהיא משביעה הכהן ואומר משביעי עליך שלא נעמאת. דכתיב והשביע אותה (קדושין כו.)